

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanulóknak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Jubileum.

Eppen husz éve, hogy a magyar politikai s társadalmi közéletben újra fátylát gyujtott a keresztény szellem. A körünkben uralkodó liberalizmusnak már nem volt igazi tartalmi mélysége. Mégis sokan éltek belőle, mert így könnyebben halásztak. Hiányzott a nagy, erkölcsi kotrógép, amely a medret mélyítette, a vizet tisztította volna.

S ennek nem is az igazi, a nemes szabadelvűség, hanem a hangadói voltak okai. Akik megrontották, meghamisították. Járamba fogták az örökéletűnek gondolt párturalmat s szántottak, vetettek a politikai mezőkön. Termés lett az opportunizmus: a célszerűség, a hasznosodás elve. S ez a művelés az eszmei magaslattól alászállította s eljuttatta a már-már kielégíthetlen, parazitahad bögre-politikájához. Merl sziklével jártak a politikusok: sápot, hasznót keresett a legtöbbjük. Ez akkor nem volt karakterhiba. Rendszer volt.

De a jómódu gyomortöltésnek elkövetkezett végzete: az erkölcsi csömör. Szellemi felfrissülés, liberális ideálok és jelszavak talpraállításra vált szükségessé, hogy a korrupciós közélet idegtespedésébe új vér, új lendület ébresszen energiát. Arculütötték tehát a türelmes katolicizmust s megcsinálták az egyházpolitikai törvényeket.

Ebbe a sivár, nagy érzésben, gondolatban meddő s csakis a vallási viszály felébredésében remekelő korszakba helyeződik a keresztény politikai párt, a Néppárt születése.

Most éli tehát husz esztendő s korát, a tettekre készség, a cselekvő bátorság, a csüggedetlen energia ifjú korszakát. S ez a fiatal élet telve van férfias tapasztalattal, eredménytel, új célokkal, új tervekkel. Visszapillanthat az évekre nézve kicsiny, de küzdelemre, tartalomra s nemzeti s erkölcsi haszonra annál nagyobb munkakorszakra s ha nem is tudta keresztülvinni, hogy az egyházpolitikai törvényeket revideálják, a husz esztendő határkövével megállva s visszapillantva büszke önelégültséget, a jól végzett munka édes öntudatosságát érezheti.

Most mult husz éve, hogy a néppárt megkezdte parlamenti működését. Ez idő óta a politikai életnek számottevő tényezője. A néppárt megszületésével véget ért az az állapot, hogy katolikusokról katolikusok nélkül határozzanak. A katolikusok hamupipőke szerepe véget ért. Egyetemes keresztény elvek zászlajával férfiak jöttek a halhatatlan érdemű Zichy Nándor gróf nyomában. S a zászló jelszava ma is a régi: keresztény Magyarország vallásos, erkölcsös, gazdag néppel! Pártok s kormányok változtak, elenyésztek: a keresztény néppárt ugyanaz

maradt, akinek született. Lobogóját megóvták a kereszténység örökéletű igazságai.

Ma ez a legrégibb egységes parlamenti párt. A többi már talpalt vagy fejtelt. Átvedlett egyik a másikba. Ez elé is sziklahegyeket állítottak, de alapítójának lángelméjét s követőinek bátorságát ezek sem akadályozták. A küzdelmes kezdetet harcoss, diadalmas munka követte s hogy husz esztendő alatt hogyan váltotta be keresztény és népszociális programját, arról ez a husz esztendő mult ékesen beszél. Tudás, önzetlenség, bátorság, égő hazafiság, az igaz, jó és szép uralmára törekvés szilaj tüze fűzik be a husz éves korszakot nemzeti történetünk legideálisabb, legemelkedettebb szellemű lapjai közé.

A mai idők nagyságában s komolyságában is rendületlenül helyt álltak a magyar keresztény néppárt vezeterei. Helyt álltak nemcsak a szűkebb politikai párt, hanem az egész magyar kereszténység javáért azoknak a magasztos igazságoknak s nemzeti értékeknek védelmében, amelyeknek a kereszténység s a hazaszeretet a csodaforrása. Népművelő, közélettisztító s a keresztény magyarságot tömörítő működésére nagy feladat vár még a jelenben s a jövőben is. Ülje meg e párt husz éves jubileumát a mult győzelmes eredményeiben büszkélkedve s örvendezve s ebből új erőt merítve

A próféta hív.

Irtá: László Zoltán.

IX.

A Khábec.

Érdekes alak volt. Hatalmas, majd két méter magas. Büszkén, minden, felelem nélkül állott előttünk.

— Miféle nációnak nézed? — kérde a német főhadnagy.

— Az ősi viselete elárulja. Észak-amerikai indián.

— De azok tudommal nem kannibálok.

— Az Egyesült-Államok területén nincs és nem is voltak kannibálok, de ha jól emlékszem, tán Frobenius könyvében olvastam, hogy Kanada észak-keleti öserdeiben akadtak és akadnak ember-evő szekták. A Vancouver-szigeten élő Quakiuti indiánok papjai emberhúst esznek és embervért isznak titkos ünnepeik alkalmával, mert így kívánja azt a Pé-Pé-Kvalamiziva indián-isteniség, aki ugyan a levegőt uralja, de ünnepekkor a papok, a khámecék vagy hamezek testébe száll. (A hamec szó indián ós szó, az igéje: ham = enni, átvitt értelemben: emberévt jelent.) Lehet, hogy a foglyod ilyen quakiuti-indián, esetleg egy hamec. Hiszen Anglia emberévőkkel is harcol a porosz militarizmus fantazmagóriája ellen.

— Majd megkérdezem ki fia-borja?

— Tud angolul?

— Nem! Egy szót sem. A többiek is jelekkel beszélnek vele.

— Hát akkor soh'se ért meg bennünket.

— Pajtás, te szeremester vagy, beszélj egy lucat nyelven, talán megért tégedet?

— Pár szót tudok az apacs, szíux és varju-indiánok nyelvében, de ez nem elég. A quakiuti-törzs azonban aligha érti e tájszólások bármelyikét is. De totemet tudok rajzolni s azt minden indián megérti Alaskától le Délmexikóig.

— Meglátom majd mennyire jutsz el a tudományoddal.

— Nem sokat kérdezek én. Megtudom: milyen törzs fia és hamec-e? Az ethnografiai és ethnológiai adatait azonban jobban tudom, mint maga ez a vadember s aztán elmondom neked.

Az emberévő-érdeklődve nézett ránk és bár nem értett egy szót sem a beszédünkben, mégis észrevehette, hogy róla tárgyalunk.

Százötven szónál többet nem tudok az indiánok nyelvében, azt is tiz tájszólásból szedtem össze. Magam is kíváncsi voltam az eredményre. Ahogy ezt az indiánt magam előtt láttam, tipikus fejdíszével, nemzeti viseletében, amely a kháki-színű kanadai uniformis dacára is felismerhető volt, tetoválásával és az arca festett harci színekkel, egyet ezer ellen fogadtam volna, hogy észak-nyugati Amerikából, Kanada valamelyik törzseből s valószínűleg quakiuti-népéből való. Hogy talán hamec, más szóval törzsbeli pap, azt a körülményekből kellett következtetnem.

Az apas-indiánok szavaiból tanultam meg a legtöbbet. Az apasok tájszólását majd minden indián érti, mert ez a törzs a legműveltebb, tehát így kellett próbálkoznom; megszólitottam:

— To tiszta ta ti? Ni peni-yil! (Nem tudom ki vagy? Gyere ki velem!)

— Quakiuti si nta je! — (quakiuti vagyok!)

— felelte apas-tájszólásban és olyan megdöbbenve nézett rám, mintha Pé-Pé-Kvalamiziva-isten állana előtte. Szinte remegett. Hisz a Vardár partján mindenre számíthatott, csak arra nem, hogy ismerős

nyelven beszéljenek vele. Én meg örültem, hogy a muzulmán kizmet ennyire kegyes volt egy gyaurhoz.

— Ti tenlyé aguán? (Hogy hívnak?)

— Til-Lata! (Véres Kéz!)

Gyönyörű név; meg a hallatára is megbor-zadtam. De egy emberévő hamecre épen ráillett.

— Si-ya! Aguan inta-hinta, ni peny-i-jil, toszelkhita, si teke! (Fiam! Te értelmes vagy, beszélj, én a barátod vagyok, ne félj!)

Bevallom, készen voltam indián tudásommal. Ha megskalpólnak, sem tudtam volna többet mondani. De a biztatásnak meg lett a hatása, „Véres kéz” arca felderült s elkezdett beszélni. Elmondta élettörténetét, hol apacs, hol quakiuti, hol meg tuszkaróra vagy szíux tájszóláson, de mi csak hallgattuk a burkus kameráddal, ugy sem értettük. A tiz percig tartó meséből ezt a pár szót értettem meg: haau (apasul = én vagyok), metan akva (villam-kes), avat-ya (nagyszájú, talán angol tanító-mesterére célozt), ncao-csi (szép nap), kiluna-áj (telihold), nisa-ho (most), asz-ko-lá (medvesziv), makik-natun (sárga hegy, Vancouver szigetén), inde-cse-csil (fenyőerdőség), sis-tú (sötét tó, a tenger), natan (törzsfő, főpap), taticsa (elég volt), paó (kióva tájszólásban = róka), wehkón (szíux tájszólásban = pap), junni-quet (uszkaróra nyelven = csodatevő), nehtowa (ogellallah feketeláb-indiánok nyelven = főpap), hopenés (mandán tájszólásban = áldozat); vagyis egy kis logikával megértettem, hogy „Véres kéz” barátomat a Makik-Natun tájáról elcsalták angol katonának, teii szájjal beígérték neki a napot és a teliholdat, becsapták s aztán otthagyták. Akárcsak a szerbeket s románokat. A beszédből kiűnt igazam is, az indián Vancouver-szigetbéli quakiuti volt és törzsének papja, hamec, emberhussal táplálkozó táitosa.

tisztán hazatérni; a magyar parasztban, aki tizen-nyolc órai napi munka után — nyáron — izzadtn, szennyesen, porosan dobja le magát a vetetlen ágyra, tisztálkodásra nem jut ideje, mégis őt szidják a drágasággért; szóval szegényben, gazdagban mozog a jöletutáni törekvés, mert ehez mindenkinek természetes joga van, mint a levegőhöz és napmeleghez, mint a koldusnak a kenyérhez.

A nemzetközi szocializmus hatalmas érdeme — sok bűne mellett — a munkásság helyzetének emelkedése, a szegény ügynek a jöteknység ingatag alapjáról intézményes, biztos alapokra helyezése. Az ötletszerű, tetszés szerinti, szánakozó jöteknység nagyon ingatag talaj a szegényügy kezelésénél; jól látta ezt a szocializmus, mikor megteremtette a különféle jóléti intézményeket, munkásbiztosítást, betegsegélyezést, nyugdíjazásokat, különféle otthonokat. A bizonytalan alapokon nyugvó jöteknység, gyűjtések elégtelensége sohasem volt oly szembetűnő, mint most a világháboruban. Özönvíz módjára nyeli el az embereket a „nyaklő nélküli” gyűjtések áradata. Minden gyűjtés elismeri, hogy „a nemesszívű, hazafias közönség jöteknysége ugyan tulon tul igénybe vétetik”, de azért stb. Hiába a sok gyűjtés templomban, iskolában, hangversenyen, borbélyüzletben, utcasarkon, képviselőházban (egy napi fizetés felajánlása), aztán főleg papoknál, püspököknél, hogy csak ide, csak ide még: ez mind kevés, mert nem intézményes, mert a hadi jöteknységnek nem elsősorban az ötletszerű jószívűség, a sokszor emlegetett hazafias buzgalomra kell helyezkednie, hanem törvényes, mindenkit kötelező alakra, mely esetben nem a jószívű kisemberek kicsi adományai gyűlnek össze ezrekké, ami nem elég: hanem a keményszívű, vastag erszényű, hadi miliomosok ezreiből, tizezreiből lesznek milliók és milliók, hogy ez már elégséges legyen.

Épen az erdélyi menekültek felett megnyilatkozó fájdalom sürgette azt az eszmét, hogy most már érkezett a különleges adózások ideje, a károsultak felségélyezése céljából. „La faim c'est le crime public”, az inség, a mások nyomora között, vagyis mindenki bűne, mondja a francia közmoadás. Az inség, a nyomor azonban oly általános — még béke idején is — hogy e bűn alig-alig mardossa a társadalom lelkiismeretét.

négy év múlva mumiává válik. Mikor így megkeményedett, a hámecek leszedik a fákról s vízbe áztatják és aztán az ő titkos ünnepeik alkalmával, midőn a profán nép nincsen jelen, megesszik a mumiákat, azt hívén, hogy csak az ilyen halott lehet be a tulvilágba.

- Megfőzik a hullakat?
- Dehogyan. Ugy nyersen, vagy mondjuk: levegő szarítva essik meg.
- Irigylem az étvágyukat. Hát az én india-nusom is ilyen emberevő hámecc.
- Az. S te nem lövetheted agyon, mert ő a hite s vallása szerint cselekedett, amikor Pé-Pé isten parancsára az elesett katonák holttesteiből lakmározott. Ezért inkább Lord Greyt vagy a connaughti herceget kellett volna agyonlőni, akik nem állották ellenünk még az emberevő quaki-utli törzs hámeceit is összetoborozni. Örök, lepmoshatlin szegye ne marad a brit kultúrának az ilyen eiet. Egy Lord Byron, egy Shakespeare a sirjában megfordul, ha az ilyesmit meghallaná.
- Jól van, de én ma nem ebédelek, nem vacsorázok, azt is elhíheted. Mindig rosszullet fog el, ha a hámeccre gondolk.
- Ugyan ne törődj vele. Én azonban bucsuzom, mert ki tudja, szabad lesz-e az ut visszafelé.
- Adjak órjártatot melléd?
- Pár komitácsi miatt? Sohse bánts, nem félek tőlk.

Még egy órát együtt maradtunk a német pajtással. Addig feinyergelték a lovaikat, az elemőzsiát állapították s én egy újabb tapasztalattal gazdagabban siettem vissza állomáshejemre. Mindig szerettem volna egy eleven hámeccet látni, s ime Anglia szeszesse és kulturérzése a Baikánon, tiszta mohamedán vidéken, egy világkatakizma közepén, tájesítette óhajomat.

Közben az, ha az utcasarkon, a templomajtóban vakkoldus kéréget; és még mennyire meghihetődik a lágyszívű, mikor látja a „jó szívűek” sok két-füllérését a zsirosszélű kalapban. Közben az, ha látunk falábu embert valamj régi háborúból szerzett éremmel, katonasapkával — verkielni; félek, hogy ez a crime public a világháboru után is majd lelkünkön tapad, ámbár most eleget fogadjuk, hogy így és úgy lesz a mi hős rokkantjainkkal.

A szegénység kezelésében tulajdonképen nem sokat haladtunk attól az időtől fogva, amikor az első keresztények — mély buzgóságtól indítva és XXI. századhoz méltó kommunista szociális érzéssel — „eladták mezőiket, házaikat és árát az apostolok lábaihoz tevék; ezt pedig elosztották mindennek, amint kinek-kinek szüksége vala.” „Nem is vala ám senki közöttük szűkölködő”, méltán dicsekedhetik a szent író (Ap. cselek. IV. rész). Ha pedig közöttünk oly sok a szűkölködő, akkor hát mit haladtunk a kommunista és szociális felgóságok utján? Mit segítünk a vak katonákon, rokkantakon, hadiárvaikon, tüdőbetegeken, aztán: imakönyveket, műtagokat, szeretetadományokat stb. a katonáknak, ha nem intézményes, hanem csak könyöradományok utján akarunk segíteni.

Egyik napilap méltán felháborodva említette annak a jóravaló pincérnek esetét, aki egyik szemét a háboruban elvesztette, aztán mikor szolgálatba lépett, a vendégek borzadottak a hiányzó szem láttára, a gazda kiadott rajta, míg végre társai vettek számára egy műszemet, tehát a rokkant nem intézményes, hanem esetleges jószívűségnek, jöteknységnek köszönheti üveg szemét. „A közönség belátással, hazafias elnézéssel lehetne!” persze hogy azzal van, de azért a hazafias belátás nem fojthatja el a testi nyomorúság felett érzett természetes borzadályt.

Lövészárkokban viharedett katonák, tábori papok és orvosok elvesztik a szörnyűködés, a borzadály érzetét, nem rémüldöznek az egyszemű, félkaru pincér látásán, de végre is nem mindenki edződhetik meg csatatéren, kolera kórházban, sebesültek között és sokan nem is akarnak. A hadi rokkantakon pedig épen nem magán jószívűséggel, hanem a legmesszebb menő intézményes, adó utján mindenkitől beszédett támogatással lehet segíteni, mert az állam érdeke, hogy rokkantságuk akadályai a lehetőség szerint tevékenységükben, munkájukban őket ne hátráltassák.

Egyik szatirikus írónk elmeséli, hogy egy kórházból elbocsátott egyén hogyan pumpol meg egy gazdag urat. Először levélben ír és hivatkozva nyomorúságára, egy kis ruhát kér. A jószívű nagyságos ur összehalot kabátot, nadrágot, cipőt és küldi a soha nem látott nyomorgónak. A szegény ember az új ruhában bemutatkozik a jó urnak, akitől sikerül pénzt, vagyis inkább jegyet kipumpolni Debrecenbe utazáshoz. Minthogy itt a szegény ember épen a gazdag ur jószívűsége folytán „nyomorba jutott”, mert Debrecenben semmi keresni valója nincs, ismét csak jogot formált a további pumpolásra. Végre a jöteknységi ügy a bíróság előtt fejeződött be, amely a jószívű urat pénzbírságra, perköltségre és kártérítésre ítélte a „nyomorba juttatott” szegény ember javára. (Molnár Ferenc).

Ez a mese csak úgy születethetett meg a derék író fantáziájában, hogy száz és ezer hasonló eset lényeg megtörténik az életben; és annak igazoslása, hogy az ötletszerű jöteknység annyifonák helyzetet teremt, amennyiből a humorizáló újságíró nagyon szép írói honoráriumot kereshet. A további következtetések pedig körülbelül ezek: vannak kórházaink, melyek intézményes utzon a szegény embert is meggyógyítják azért, mert fizetünk országos betegpótlási adót; de mikor a szegény embert a kórházból kieresztik, az intézményes jöteknység már tovább nem segíti, mert arra nem fizetünk adót; az élelmes szegény tehát beállit a

nagyságos urhoz, hivatkozik a kórházi bizonyítványra, sápadt arcára, a körülötte ömlő ispitaszagra és kezdődik a pumpolás, vagyis az ötletszerű „szép, nemes” magán jöteknység, mely végződik a bosszankodáson, az igazi, érdemes szegények leszidásán és a jöteknység sziv bezárkózásán.

Bármily hatalmas legyen tehát a nagylelkű emberek megnyilatkozó jöteknysége, — főleg most a világháboru nehéz napjaiban — a szegényügy rendezése terén akkor teszünk nagy lépéseket, amikor azt biztos alapra helyezzük, vagyis amikor — adó utján — a jöteknységből azok is kiveszik részüket, akik most még begombolóznak.

A törvénszékéről.

A lopás.

A legáltalánosabb büncselekmény. Mondhatnók, hogy a legerjedtebb, a legnépszerűbb. Oly közönséges, mint a házilég. Hogy így van, azt legjobban illusztrálja egykori vincellérünk feleségének, bizonyos Méregnek, az a mondása, hogy: „A lopás nem szegyer. Ha meg nem tudják, kész haszon”. Ő maga gyakorlatilag is üzhette, mert egy kiló dughagyma után egy 5 kilós szőlőskosárra való hagymát adott be ősszel. És mert szó esett róla, meg ő neszeztelt.

Szidta, átkozta a körmet annak, aki a máséhoz nyul. Bizonyára azzal a rezerváció mentálisszal, hogy a gazda és a vincellér egyek lévén, a vincellér nem lop, ha a gazdáét fogyasztja. És tényleg a vincellérek között nem ritkaság ez az „egészséges” életfelfogás.

Egy helybeli nagytekintélyű ügyvéddel történt meg, hogy szőlőjéből gyümölcsöt nem kapván, azt mondta a vincellérjének: „Nézzé János, mostantól kezdve egyezzünk meg. A fele gyümölcs a magáé, a másik fele az enyém! De ez aztán meg legyen!” Mire János azt felelte, hogy: „Ilyen alkuba nem mehetek bele Nagyságos Uram!” És az 50—60 gyümölcsfa azontul is a vincellérnek termett.

Egy másik veszprémi szőlőbirtokossal még szebb eset meg. Nyár derekán, amikor még ritkaság a csemegeszőlő, egy arácsi asszony finom szőlőt kínál neki vételre. Meg is vette, de megkérdezte az ismerős asszonytól, hogy kitől való a szőlő. Az megmondta, hogy V-nétől, egy ottani birtokos úrnőtől, aki siet eladni, amig jó az ára. Elment aztán vevőnk V-néhoz és megmondta neki, hogy X. J. asszony adott el neki a szőlőjéből és hogy az milyen finom volt. V-né nagyot nézett és legközelebb kérdőre vonta az arácsi asszonyt aki töredelmesen beismerte, hogy nem a V-né szőlőjéből, hanem annak az urnak a szőlőjéből lopta, akinek aztán jó borsos áron el is adta. Az ilyen és ehhez hasonló esetek nem is nagyon ritkák. Épen ezért egy nyugalmazott bíró egyik szomszédos községben levő lakásán két olyan vérebet tart, mint két oroszlan, abban a szent meggyőződésben, hogy oda élő lény be nem teszi a lábát és 100 drb. gyümölcsfájáról nem essik meg 100 szem gyümölcsöt. Hogy hogyan, miként lopják el a gyümölcsöt a vérengző kutyái dacára, arra még nem jött rá. A tolvajok leleményessége kifogyhatatlan és egészen bizonyos, hogy a lopásoknak egy tizede sem jön napfényre.

Ezen a téren vezetnek a japánok. Amint a Bünyügyi Szemle írja, a japán rendőrség és a japán tolvajok között egy entente cordiale jött létre s így a japán tolvajok előre tudják, hogy mit tervez a rendőrség. Japánban, Tokióban szindikátusa is van a tolvajoknak és pedig egy utcában a rendőrséggel.

De ne menjünk oly messzire! Ha lopásról van szó, akkor itt vannak a mi cigányaink, akik évszázadok óta nemzedékről-nemzedékre tisztán lopásból élnek és nomád módra vándorolnak helyről-helyre, mintha csak az arab pusztákon, vagy a Góbi-sivatagon lennének.

Mindéz annak ötletéből jutott eszünkbe, hogy a múlt héten a törvénszék egy monstre cigány-pert tárgyal, amelyben egy egész sereg cigány-asszonyt ítél el lopás miatt. A cigányférfiak ugyanis megszöktek, mielőtt a csendőrség rájuk tette volna a kezét.

Félfalukat megloptak. Mindent elvittek. Bíról ítélettel nem vizsgálódik a magyar és bírói szigorból nem lesz a cigányból polgár. Valami más kellene. Még pedig minél előbb. A csendőr

— **A városi cukor.** Várva-várják a kiutalt egy waggon kristálycukrot. Ezt a város osztja szét. Az alispán értesítette a várost, hogy a cukorközpont még két waggon cukor szállítást ígért november hónapra. Ennek szétosztását illetőleg még nem döntöttek. Legjobb tartanánk, ha a kiosztást a kereskedők végeznék cukorjegyek ellenében. Így ellenőrizhető, hogy a részükre kiutalt mennyiséget kiszolgáltatták-e. Legtöbb helyen 4 dkgot számítanak személyenként egy napra s így a havi cukorigény egy személyre 120 kg. Ily alapon akár egy óra ki lehetne szolgáltatni minden család cukorjutalékát.

— **Kálvária stációs-képek benedekialása.** Mult hó 29-én, vasárnap, szép ünnepély folyt le Vöröstó községben. E napon benedekialták azokat a szép kivitelű, bádög lemezre festett olajfestményű stációs-képeket, melyeket a jászberényi gimnáziumi rajztanár hálából festett. Ugyanis a világháboruban súlyosan megsebesült, de Isten segítségével bajából kigyógyult s fogadalmat tett, hogy az érettség szünetelt Jézus kinszenvedéseit megfesti s a hozzá legközelebb álló hitközségnek fogja ajándékozni. (Megjegyzendő, hogy a híthű rajztanár vöröstói illetőségű, s így Vöröstó hitközség lett a szerencsés, hogy a képcsoportot elnyerte.) A szép ajándék megér 700—800 koronát. Az ünnepélyes szertartás szent beszéddel kezdődött, melyet a helybeli plébános, dr. Gyöngyössi Lajos mondott, utána pedig ünnepélyes szent mise következett, melyet Meszes Polikárp veszprémi szent Ferenc-rendi házfőnök végzett. A templom zsufolásig megtelt a helyi és környékbeli ájtatos hívekkel. Szent mise után megindult a körmenet a templom közelében levő kálváriára, ahol mindegyik stációs-képet és a ráhelyezett kis fakeresztek Meszes Polikárp házfőnök, a vöröstói s nagyvázsónyi plébános urak segítségével, benedekialta. Ez után a hívek lelkivigasztalással szüvikben, visszatértek a templomba, hol a „Te Deum” himnusz hangzott el.

— **Olcsóbb hus.** A Oblait és Tsa-cég kötelezte magát, hogy kevésbé kihizlalt marhahúst olcsóbb áron mér ki. — A kimérés a város által szerződő külön helyiségben történik hustalan napokon. A marhahus eleje itt 5 korona, a hátulja 6 K. lesz. — Nagyon kívánatos volna, hogy a hatóság a sertéshuszekben kalbászt, virsli s szalámit is árulhatna. Ez változatosabbá tenné az ételaport s a szegényebb elem is könnyebben juthatna egy-egy falat hushoz. A pápai városi székekben már régóta készítik a kalbászt, ujabban pedig a virsli s szalámi készítését is elrendelték.

— **A Közgazdasági Bank cukorszállít-mánya.** A veszprémi Közgazdasági Bank a napokban cukorszállítmányt kapott. Állítólag egy waggonnal. A cukor szétosztása nyomán suttogó elégedetlenség nyilvánult kereskedők körében is, egyesek részéről is. A kereskedők a Bankot részrehajlással vádolták, mert bel- és külvarosrészi nagyobb kereskedőcégeknek kevesebbet, vagy annyi cukrot juttatott, mint a kis boltosoknak. A magánosokat pedig az izgatta, hogy süvegszám látiak hordani a cukrot egyesek részére, ők azonban ilyen kedvezményben nem részesedtek. Az elégedetlenség panaszát mi is meghallottuk. A városba küldött cukor arányos, méltányos szétosztását éppen azért, mert a cukor igen fontos élelmiszk, közügynek tartjuk. Utána jártunk tehát a dolognak s magánál a forrásnál meg tudtuk állapítani, hogy miből származott a hangos zugolódás. A következő felvilágosítást kaptuk. A kereskedőknek kiosztott cukor nagy részéről, ezuttai 51 métermázsáról maga a cukorközpont intézkedett. Megnevezte a cégeket, hogy a cukor kiknek s mily mennyiségben kézbesítendő. Tizennyolc kereskedő közül öv. Weisz Mórné, Szemes Izidor, Szabó Bakos János, Punga Ferenc, Löwy Béla, Csekő Béla és Károly, Kontes Arnold, Eisel József, Stoll Miklós, Róthauer Jenő, Singer Dániel, Singer Lajos, Boskovitz Ignác, Schönfeld Mór 300—300, Schmideg Miksa, Singer Abraham s Förszner Ignác 200—200 kg. cukrot kaptak a cukorközpont kiutalása szerint. Ezt az arányt — jóval előbb tudomást vevén erről — maga a bank sem helyeselte s felszólalt ellene a cukorközpontnál. Nem hallgatták meg. A kiutalás szerint kellett tehát a cukrot kézbesíteni. A többi a Bank a nagykereskedők között osztotta szét. Hogy melyik mennyit kapott, az a Bank titka maradt. Elhisszük, hogy a kiosztó-jgazgatósági tag nem érvényesítette a protekciót. Ami az egyesek vásárlását illeti, arra nézve azt az értesítést kaptuk, hogy az illetők az intézet köteleibe tartoznak. S ez megérthető, mert bármely vállalatnak, vagy intézetnek köteleességze-

rűleg kell a maga nagyobb s kisebb alkalmazottainak szükségletéről gondoskodnia. A Bank egyébként se utazott üzleti haszonra. A cukorszállítással inkább a város s a kereskedők javát kereste. A cukor árat hónapokkal előbb előlegezte s az intézet egyetlen bevétel s fizetése a jegyzett mennyiség árat. Ezek szerint tehát a hiba ott van, hogy a cukorközpontot valaki tévesen informálta. Másra számra jelölje meg olyan üzletek cukorszükségletét, amelyek azelőtt süvegszám vették a cukrot. A nagy forgalmu üzletek ezek javára károsodtak. Sőt talán nem is ezek, hanem vidékiek javára, akik cserekereskedélemmel ezeket a külső részeket bátrabban megkeresik, mint a belsőket. Tudjuk, hogy a nagy üzletek is megkönyveszik tojással s megymással, de az ilyenek igaz kereskedői öntudata — legalább ez a meggyőződésünk — mégis csak kevésbé befolyásolható. Félő tehát, hogy a rossz, aránytalan elosztás miatt majd nem a veszprémiek, hanem a vidékiek kapják meg a cukor nagy részét. Holott ha a város él vala rekviráló jogával, mint Kaposvár, amelynek hatósága a szállítás alatt levő cukrot is rekvirálta, igazságos elosztás révén mindez a cukor csak veszprémieknek került volna. A Bank különben több cukrot már nem kap, mert a cukorközpont ézentel a városnak küldi meg a kiutalt részleteket.

— **Uj fényképész.** Özv. dr. Lax Jenőné, akinek férje tüzerönkéntesi szolgálatban oly tragikus sorsral lett a háboru áldozata, művészi fényképészeti műtermet nyitott városunkban. A bátor lelkű fiatal asszony vállalatát s mai számunkban közlített hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Katholikus Közlöny.** Nagyszabásu munkára vállalkozott az Orsz. Kath. Szövetség. A fenti cím alatt negyedévenkénti lapot ad ki s most ehelyett rendkívüli szám gyanánt megjelentetett egy közel 900 lapos könyvet. Ez a hatalmas kötet tulajdonképpen kalauz, mely röviden magában foglalja az ország összes kath. egyesületeit, intézményeit címükkel s rendeltetésükkel együtt. Az első rész a kath. intézményeknek általános ismertetése. A második rész egyházmegyénként, községek szerint sorolja fel az egyesületeket, megjelölve a kath. alapokat is számszerint. A harmadik részben a szerkesztőség megkezdte a keresztény gyárosok, kereskedők, iparosok s vállalatok címének összegyűjtését. A könyvet pompás kivitelű arcképek illusztrálják: az orsz. kath. szövetség fővédőinek, elnökségének s az egyes egyházmegyék főpásztorainak arcképei. A szövetség már készül a második kiadásra. Arra kéri a Kath. Közlöny megszerzőit s olvasóit, hogy az esetleg kihagyott katolikus intézményekről s egyesületekről a szerkesztőséget értesítsék. A keresztény gyárosokat, kereskedőket s iparosokat is felhívja, hogy ezt a mozgalmat legalább cégük bejegyzetésével támogassák. A könyv bolti ára 10 korona.

— **Illetékkedvezmény.** Katonai szolgálatot teljesítő személyeknek hagyatékai az azok után járó illetékek szempontjából a következő kedvezményben részesülnek: 1. ha az örökhagyó a háboruban elesett, vagy 2. ha a háboruban szenvedett sebesülés, vagy a katonai szolgálat folyamán szerzett betegség közvetlen következményei folytán meghalt; 3. ha az örökhagyó a háboruban eltűnt és holtá nyilvánított, a törvényes, természetes, mostoha és örökbefogadott gyermekek és ezek utódai, továbbá házastárs és a felmenők örökösdése esetében: a) illetékmentesek azok a hagyatékok, amelyeknek tiszta értéke 20.000 K-t nem halad meg; b) 20.000 K-tól 50.000 K-ig terjedő tiszta érték esetén az illetéki díjjegyzékben megállapított örökösödési és átruházási illetéknek egynegyede; c) 50.000 K-nál feljüli, de 100.000 K-t meg nem haladó tiszta értékű hagyatékok után ezeknek az illetékeknek fele fizetendő.

— **A köztisztviselők háborus segítsége.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki, amelyben utasítja a vármegyék alispánjait, illetőleg a törvényhatósági jogu városok polgármestereit, hogy a háborus segítségre jogos tisztviselők és alkalmazottak kimutatását állítsák össze és legkésőbb ez év november 30-ig terjesszék fel a belügyminiszteriumba. A háborus segítséget tízenként egyenlő részletre felosztva fogják az illetékes adóhivatalok a tisztviselők részére kiutalni, még pedig a november elsején levő fizetés arányában.

— **A somogyi fürdőek vendégei.** Somogy vármegye alispánja közli, hogy a somogyi balatonparti fürdőhelyeken összesen 7675-en nyaraltak. Ezek között 4899 volt a belföldi s 29 a külföldi állandó vendég A többi ideiglenes vendég volt.

— **Hajómenetrend a Balatonon.** November 1-től a hajózás beszüntetéséig Balatonboglár—Révfülpö—Badacsony és vissza, a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülpöpre indul d. e. 11 ó. 45 pkor. Csak november hónapban Révfülpöpről—Badacsonyba indul délben 12 ó. 30 pkor. Badacsonyból—Révfülpöpre d. u. 2 ó. 15 pkor. Révfülpöpről—Balatonboglárra indul d. e. 10 ó. 35 pkor és d. u. 3 ó. 15 pkor.

— **A lisztárak Somogyban.** Az alispán jelentése szerint Kaposvárott a 0-ás liszt 104, a főzöliszt 68, a kenyérliszt 50 korona. Községekben a 0-ás liszt 103, a főzöliszt 67, a kenyérliszt 49 korona. Ez az áron jut a vevőkönzéség hatóságai liszthez. Az előző évi lisztárakhoz képest a magasabb gabonáraak daçára ez az árszabás Kaposvárra 6, a községekre 7 kor. kevesebb kiadást jelent métermázsánként. A tisztviselők a 0-ás lisztet 98, a főzölisztet 67, a kenyérlisztet 45 koronáért kapják. Az alispán a vármegyei, állami s községi alkalmazottak részére beszerzett kávé, cukor, babot, kölest, árpagyöngyöt s ezeket maximális áron bocsátja rendelkezésükre. A tisztviselők részére a detaileladást díjmentesen végzik.

— **A piaci árdragítók ellen.** A kaposvári polgármester ráirt a rendőrkapitányra. Megállapította, hogy a piaci szabályrendelet ellenére idén kereskedők és kofák, sőt helybeli kofák is már a reggeli órákban normális áron felül tömegesen összevásárolják a terményeket. A rendőrség tétlenül nézte, hogy a község orra elöl halászták el az élelmiszeket. Megkérdezte a rendőrkapitányt, képes-e közgeivel ezt megakadályozni, mert egyébként csendőrség kirendelése iránt tesz lépést. Amely alantans rendőrközeg részéről az ellenőrzésben mulasztást talál, azonnal elbocsátja. Megtiltja, hogy tömeges vásárlást bárki végezhesen addig, míg a város községe szükségletét nem fedezte. A kofák s élelmiszerkereskedők csak déli 12 óra után vásárolhatnak a kaposvári piacon.

HANGVERSENY!

1916. november hó 12-én,

vasárnap délelőtt 11 óraker
a vármegyei ház disztermében
tartandó
klasszikus műsorú
hangversenyen

közreműködnek:

SEEFRAZS IRÉN

zongoratanárnő,

MAJER ERNŐ

főhadnagy, a brémai opera első tenoristája,

SZENES GYULA

főhadnagy,

DEUTSCH GYULA

hegedűművész, a Wiener Konzertverein hangversenymestere.

A műsor többek között a következőket tartalmazza: Dalok: Wolf Hugó, Strauss R., Wagner R., Hildach. — Zongora, hegedű: Bruch hegedűkoncert, Kreisler: Berarbeitung alter Meister hegedűre és zongorára, Liszt: Harfen Etude etc.

Teljes műsor a hangversenyteremben.

A tiszta jövedelem a veszprémi katonai intézmények javára fog fordítottatni.

Jegyek Fodor Ferenc, Krausz Armin és Pósa Endre könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

— **Pápai hírek.** Pápa város tanácsa előterjesztette a múlt évről szóló zárszámadásokat. *Kilencvenhat lapra* terjed, tehát maga a munkálat teljesen rendszeres, alapos, tájékoztató. A pénzügyi bizottság jelentése sajnálatos állapotja meg a városi jövedelmek csökkenését. Kevesebb a helypénzvédelem, a hus- és borfogyasztási adó, a fogyasztási adópótlék, a szikvizadó, a közeletvám, vasutivám, a vágóhid s a villanytelep jövedelme. Mindezek a címek az 1914. évihez képest 54 ezer koronával adtak kevesebb jövedelmet. Ezuttal a számadások köteve új lappal bővült, *közéletmezési alap számadásaival.* Csak négy és fél hónap eredményéről számolt, mert a közéletmezési bizottság nem polgári év végén, hanem aug. 15-én zárja számadásait. Itt kifogásolják a sok irodai kiadást. Legkedvezőbb a mozgászház jövedelme: közel 10 ezer korona. Ime mily pompás gondolat lett volna, ha az első veszprémi mozt abban az időben a város kezdeményezi!

Esterházy Jénő gróf melegező szobát nyitott a szegények részére. Egy másik ilyen helyiséget a város állítja fel saját költségére. Savanyú káposzta s zöldség állandó árúsítására pedig kereskedőket hív fel. Ha ez nem sikerül, a város gondoskodik róla. A város 15 waggon burgonyát szerzett. Egész évi ellátásra is elfogadott jelentkezőket. Papavideki földbirtokosok ingyen tejet szállítanak a városi szegények részére. A városi husszékben nemcsak sertéstöltelék, hanem igen olcsó virsli és szalámit is árúsítanak. — (Ha ezt nálunk is meghonosítanák, nem lenne panasz, hogy a sertés húsa nem fogy el.)

A közéletmezési bizottság méltányolja a pápai polgármester s főjegyző emberfeletti munkálkodását a közéletmezés terén. Részükre megfelelő jutalmat óhajtat megállapítani, azonban a jutalom nagyságát az élelmezési év befejezésével fogja megállapítani.

— **Tisztviselők étterme.** A győri magisztrátus gondoskodik ilyen intézményről. Még csak terv, de közel áll a megvalósuláshoz. Az étrendet is megállapították. — Hetenkint kétszer lesz húsbéda az étkezési vacsorához. A vacsora, ha hus nélkül szolgálják, két tál ételből áll. Az ebéd árát 1:80 K-ban, a vacsoráét 1:20 K-ban állapították meg. *Erdélyi János* városi tanácsos áll az üdvös mozgalom élén.

Láng Zsigmond budapesti Nemzeti Zenedét végzett okt. zenetanár magánórát vállal lakásán, esetleg házhoz járna mérsékelt díjért. Lakik Buhimutca 7. sz.

Boldogult édes Anyánk
elhunyna alkalmából a sok
jóleső részvételért ezuton
mond halás köszönetet a
WELLNER család.

KRONDORFI

természetes savanyúvíz

bor, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár: REININGER DEZSŐ, Veszprém.

KÖZGAZDASÁG.

A burgonya rekvirálása.

A kormány a burgonya-készlettulajdonosok házi és gazdasági szükségletet meghaladó részének rekvirálását nov. 1-től kezdődőleg elrendelte. A rekvirálás az Országos Burgonya Közvetítő Iroda részére történik a kiküldött megbízottak által. A rekvirálás iránt a kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitány, törvényhatósági városokban a tanács, Budapesten a kerületi előjáróság intézkedik.

A gazdasági és házi szükséglet mennyiségét a földmívelésügyi minisztérium kiküldöttéi állapítják meg.

1. A házi és gazdasági szükséglet.

Háziszükségletre azon személyek után, akik a burgonya birtokosának háztartásában rendszerint ellátást élveznek, fejenként legfeljebb napi 1 kg. tartható vissza.

Gazdasági szükséglet címén visszatartható: 1. a vetőmag és pedig ugyanolyan területre, mint amennyi a folyó évben burgonyával be volt vetve, a helyi szokásnak megfelelő mennyiség, de kat. holdankint legfeljebb 10 métermázsa;

2. a cseledeknek és alkalmazottaknak esetleg bér fejében járó és igazolt mennyiség s az élelmezés mellett alkalmazott munkások és hadifoglyok ellátására szükséges mennyiség, amely azonban fejenként napi 1 kgr.-nál több nem lehet;

3. a mezőgazdasági szeszgyártásra az a mennyiség, amely a pénzügyminiszter 102:500—1916. M. E. számú rendelete szerint szeszgyártásra felhasználható s végül

4. az állatok takarmányozására szolgáló mennyiség. E címen azonban csak ott és csak annyiban tartható vissza burgonya, ahol és amennyiben az állatok etetésére burgonya eddig is használtatott és csak akkor, ha a burgonya más takarmány-neműekkel nem pótolható, de ebben az esetben sem tartható vissza több, mint — az 1917. évi április hó 30-áig számítva — a burgonyával etetett szarvasmarhák részére darabonként és naponként 5 kgr., a sertések részére pedig darabonként és naponként 1 kg. Azok azonban, akiknek a házi, valamint az 1., 2. és 3. pont alatt jelzett gazdasági szükséglet fedezése után még legalább 100 métermázsa burgonyakészletük marad, állatok takarmányozására ezen fenmaradt készletük felénél többet vissza nem tarthatnak.

2. A rekvirált készletek beszolgáltatása és ára.

Az ímént felsorolt házi és gazdasági szükséglet mennyiségén felül maradó készletekkel a birtokos többé nem rendelkezhetik. Azokat el nem idegenítheti, sem fel nem használhatja, hanem a romlásától és fagytól megóvni tartozik mindaddig, amíg azoknak átvétele iránt az Országos Burgonya Közvetítő Iroda intézkedik. Ha azonban 60 nap alatt nem intézkedik, a rekvirálás hatályát veszti és az elrekvirált készletek felett annak birtokosa szabadon rendelkezhetik. Az elrekvirált burgonyát a készlettulajdonos tartozik a rakodó állomásra szállítani, ha pedig ezt nem tenné, a hatóság a birtokos költségére intézkedik.

A burgonyáért a birtokost az átvétel időpontjára érvényes legmagasabb áránál két koronával kisebb ár illeti s ez az ár, illetőleg az árból a rakodóállomásra való szállítási költségek levonása után fennmaradó összeg a birtokosnak az átvétel alkalmával kifizendő.

Aki burgonyakészletét az eziránti felhívásra be nem jelenti, vagy nem a valóságnak megfelelően jelenti be, ugyszintén az, aki az elrekvirált készletek felől ezen rendelettel eltérőleg intézkedik, azokat elidegeníti, felhasználja vagy azok megőrzésénél nem a kellő gondossággal jár el, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Szeszfőzők központosítása. A szeszadóra vonatkozó törvénymódosítás kapcsán a pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy a községekben volt kisüstök helyett olyan középponti törkölyfőzők létesítésére adhasson engedelmet, amelyeket általános helyeire a tényleges termelés alapján fognak nyilvántartani. A terv az, hogy több községből szerveznek szeszfőző körzeteket s ezek létesítésére vállalkozóknak, szövetkezeti gazdaságosportoknak, esetleg községeknek adnak engedelmet. Minthogy a szesztermelésnek ez a módja rendkívül haszonnal bíztat, a pénzügyminisztériumot valósággal kérvényeső árasztotta el a vállalkozók részéről, akik koncesszió élvezetében akartak belemenni. Ezek fő érve az volt, hogy nekik már a megfelelő berendezés is rendelkezésükre áll a rekvirált készülékek helyébe. Az érdekelt kerületek egyes gazdái sem maradtak vesztég és alkalmi szövetkezettől tömörülve, sorra jelentkeznek jussukért illetékes helyen, ahol meg is van rá a hajlandóság, hogy elsősorban az érdekelt termelőket részesítsék előnyben. Hozzátehetjük ehhez a magunk részéről azt a jogos kívánságot, hogy vármegyénk borvidékei bő alkalmat kapjanak üstök felállítására, hogy így egyetlen jogosult érdek se maradjon kielégítetlenül. Most, mikor a törköly-égetés nagy haszonnal jár, kívánatos, hogy a termelők jussanak e jövedelemhez s ne más egyének és szűkebb csoportok szerezzék meg a jogot. Megemlítjük, hogy a mai szabályzat szerint a termelés költségét a szőlőtörköly kiőzésénél 110 koronában állapították meg.

— **Három szobás lakás** kerestetik fűrdőszobával és egyéb mellékkeliségekkel együtt. Cim: *Özv. Matula Mihályné.*

A háboru krónikája.

Oktober 29. A szurdoki és Vöröstorony-szorostól délre tovább tart a harc. Predeáltól délkeletre osztrák és magyar és német csapatok az ellenséget erősen elsáncolt magaslati állásából a Parazuga völgybe szorították le. — Dobrudza északi részében üldöző osztagok eddig csekély ellenállásra találtak. Minden jel az ellenség nagyon sietős visszavonulására mutat. — Dornavatról keletre négy kilométer szélességben betörtünk az orosz állásokba. Az ellenség nyolc tisztet, 514 főnyi legénységet és két géppuskát hagyott kezünkön. — Terstyánszky vezérérekes hadseregénél erős ágyútűz. — A tenger melléki arconval déli szárnyán a tüzérési és aknavető harc tovább folyik. Tirolban az ellenséges ágyútűz hevessége helyenként fokozódott. — A Somme északi partján tegnap újra megkezdődött a gyalogsági harc. Erős tüzérési előkészítés előzte meg a támadásokat, amelyek az esti órákban az angolok a Guedecourt—Les Boeufs-vonalon át, a franciák csatlakozóan a Morval vidékéről indítottak. Német csapatok a támadó szövetségeket tüzérési és gépfegyvertűzzel visszavertek. A Maastól keletre szintén sikeres harcok folytak. A franciák valamennyi támadása meghusult. — A német-bolgár állások ellen a Cserna-hajlásban intézett szerb támadások meghusultak.

Oktober 30. Orsovától nyugatra elfoglaltuk a helyesgen uralkodó magaslatokat. A Vöröstorony-szorostól délre, Kampolungtól északra és Predeáltól délre az osztrák és magyar és német haderők elkeseredett harc közben tért nyertek. — Dobrudzsában a bolgárok folytatták az ellenség üldözését. Ismét beszállítottak 500 foglyot. — Kenalitol délkeletre és a Cserna-hajlásban a németek és bolgárok véresen visszaverték az ellenséges támadásokat. — Lucktól nyugatra és a Stochod mentén heves ellenséges tüzérési tűz volt. Az oroszok Szelivonnál megkísérelt gyalogsági támadását csirájában elfojtottuk. — A tenger melléki arconval az ellenséges tüzérési és aknavető erőben és kiterjedésben növekedett. Görctől keletre és a Karsztban ellenséges gyalogság állásaink ellen tapogatózva előrenyomult. — Az angoloknak a Guedecourt és Lesboeufs között erős ágyútűz után kifejlődő támadásait a német tüzérési tűz legnagyobb mértékű feltartóztatta. — A Maas keleti partján csak a tüzérési harc ért el időnként jelentékeny hevességet.

Oktober 31. Orsovánál nincs ujság. A Szurdok-szorostól délnyugatra az ellenség egyik csoportunkat néhány kilométerrel hátrább szorította. A Vöröstorony-szorostól délkeletre őregbitettük sikereinket. Kampolungtól északra román előretöréseket visszavertünk. — Pustomitynál az oroszok rövid ideig tartó, de a leghevesebb tüzérési tűz után tömegrohamot kíséreltek meg. A támadó oszlopok részben akadályaink előtt, részben akadályainkban összeomlottak. — A Sommetől északra lévő arconval számos helyen ellenséges tűz alatt állott. A Somme déli partján a németek eloglalták a La Maisonette-majorát és az innen Biachae felé húzódo francia állásokat. 412 foglyot, köztük 15 tisztet szállítottak be. — Verdun északkeleti arconvalán az ágyuharc tovább tart — A tenger melléki arconval az ellenséges harc tevékenysége a látás kedvezőtlen viszonyai között csekélyebb volt, mint az előző napon.

November 1. Orsovánál és az erdélyi déli határhegység tulsó oldalán tovább folyik a harc. Magyarország keleti határán és az Erdős-Kárpátokban aránylag tegnap is nyugalom volt. Falkenhayn tábornok haderői október 10-ike óta 151 tisztet és 9920 főnyi legénységet fogtak el. Zsákmanly 37 ágyú, 47 géppuska, egy zászló és sok hadiszer. — Lipnica Dolnánál német csapatok, Brzezanától délre török zászlóaljok elfoglalták erősen elsáncolt ellenséges állásokat. Wolhyniában Lobacowkánál visszavertünk orosz előretöréseket. — A tenger melléki arconval egyes részei tüzérési és aknavető tűz alatt állanak. Tirolban egy alpini zászlóaljának a Gardinal ellen a Fassani alpokban indított támadását visszaverték. — A Somme mentén a kedvezőtlen időjárás viszonyok korlátozzák a harc tevékenységet. — A Maas területén is nyugalom volt, mint az előző napokon. — Bolgár gyalogság szerb osztagokat, amelyek a Cserna-hajlásban keleti részében kezdetben sikert

értek el, kiindulól állásaikba vetett vissza, miközben nagy veszteséget okozott nekik.

November 2. A predeáli völgytől nyugatra csapatainknak sikerült az ellenség állásába behatolni, amely alkalommal 10 gyalogsági ágyut és 17 géppuskát zsákmányoltak. A Vöröstorony-szorostól délkeletre tért nyertünk. — Az oroszok erős tüzerességi előkészítés után megkísérelték, hogy elvesztett állásaikat a Narajowka keleti partján ismét hatalmukba kerítsék. Ötszöri tőmegrohamuk ellenére állásainkat kivétel nélkül megtartottuk. — A tengeremléki arcvonal déli szárnyán az ellenséges ágyu- és aknavetőtűz ismét nagy erőre fokozódott. Ellenséges gyalogság tapogatózva előrenyomult. Támadásait azonban zárótűzünkkel vagy elfentámadásunkkal visszavertük. Este a tüzeles ellányhuit, éjjel azonban nagy hevességgel megint felújult. — A látás viszonyainak javultával a Somme területen több szakaszon élénk tüzerességi tevékenység indult meg. Az ágyuharc a Maas keleti partján csak időnként volt élel. — A Cserna-könyökben a Butkovo és Tahinosz-tó között a tüzerességi tevékenység ismét fokozódott.

November 3. A Terstyanszky vezérezredes hadseregében küzdő német csapatok Witomienél kiverték az orosz egy erősen elsáncolt állásából; 22 tisztet, 1500 főnyi legénységet, 10 géppuskát és három aknavetőt szállítottak be. — A Vöröstorony-szorostól délkeletre levő területen tovább is előrehaladtunk. Brassótól délre és délkeletre csapataink román támadásokat visszavertek. — Az olaszok Görctől lefelé nagy támadást intéztek ellenünk. Az első általános támadást visszavertük és valamennyi állásunkat megtartottuk. — A Maastól keletre a németek kiűrtették Vaux-erődöt. A Somme északi vidékén a tüzerességi tevékenység részben jelentékenyen kiújult.

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak, mal-
moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

• **PAPIRSPÁRGÁT** •

Csomagolásra 2, 2½ 3 és 4 mm.
vastagságban gkgént K 3.50,
100 kg. K 340.—

Postacsomagokhoz gkgént K
4.20, 100 kg. K 400.—

Szülőköztetéshez (2 és 2½ mm.)
gkgént K 3.50, 100 kg. K 340.

Zsákszinegnek 4 mm.-teresből
vágva és kötegelve gkgént K
3.60, 100 kg. K 350.— árban
szállítja pécsi raktáraiból után-
vétellel a

**Pécsi Kereskedelmi és Ipar-
bank R.T. áruosztálya Pécs.**

5 kgnál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendelésnél engedmény.

Anyakönyvi kivonat.

— 1916. október 21-től 1916. november 2-ig. —

Születés.

Soós György m. kir. 31. honvéd őrmester és
Váczy Erzsébet leánya Erzsébet ref. — Szukob Antal
máv. mozdonyfűtő és Kronstein Katalin leánya Erzsébet
r. kath. — Kis János téglagyári munkás és Szabó
Katalina fia Sándor Gyula ref. — Kovács János
asztalossegéd és Geirgi Julianna leánya Erzsébet Judit
r. kath. — Bognár Ilona házicseléd fia Ferenc r. kath.

Halálozás.

Perger Alajos katona (földmives), 1915. dec.
1-én hősi halált halt r. kath. 40 éves. — Buzás Pál

katona (cseléd), 1915. dec. 8-án hősi halált halt r.
kath. 23 éves. — Buzsics Antal katona (földmives),
1915. dec. 25-én hősi halált halt r. kath. 28 éves. —
Torma József katona (villanyszerelő), 1916. febr. 11-én
hősi halált halt ref. 22 éves. — Dószegi Ignác katona
(szobafestő), 1916. március 3-án hősi halált halt 36
éves. — Zalka Márton katona (földmives), hősi halált
halt 19 éves. — Szalai Lőrinc napszámos ref. 76 éves.
— Bereczki László r. kath. 2 éves. — Gruber Rozina
r. kath. 2 éves. — Csomai Vilma Róza tanuló r. kath.
12 éves. — Tóth János napszámos r. kath. 60 éves.
— Jung József földmives r. kath. 64 éves. — Özv.
Mórocz Istvánné Berkes Julianna napszámosnő ref.
76 éves. — Kiss István r. kath. 12 éves. — Stanuch
Katalin r. kath. 9 hónapos. — Pataki János mező-
gazdasági cseléd r. kath. 14 éves. — Kolbacher Mária
r. kath. 9 éves. — Fischer Antal aranyművessegéd
r. kath. 50 éves.

Házasság.

Horváth Mihály szijgyártósegéd r. kath. és Saliga
Magdolna r. kath. — Gábiel János vasöntősegéd
r. kath. és Horváth Julianna napszámosnő r. kath.

Használjunk hadisegély-bélyeget!

Mindenkinek fontos!

A kenderzsineg teljes hiányának beálltával

a győpi **SINGER MÓR W.**

ÖZVEGYE és FIA cég

a rózsahegy

PAPIRZSINEG-

gyárral szerződést kötött, mely szerint az
egyedüli elárúsítást a gyár eredeti árai
és feltételei szerint eszközöli.

Eddig a legjobb, legmegfelelőbb gyártmány

Kivánatra a cég képviselője
mintákkal bárhol megjelenik.

Özv. Dr. LAX JENŐNÉ

művészi fényképész

VESZPRÉM

Uj fényképészeti műterem!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség
szives tudomására hozni, hogy

Szabadi-utca 2. sz. alatt

Fényképészeti műtermet

nyitottam. — Elvállalok kis képekről
nagyításokat, illetve reprodukciókat;
akvarell, pasztell, olaj, pigment stb. e
szakmába vágó munkákat művészi kivi-
telben. Amatőröknek szakszerű kidol-
gozást előnyös árakban. Bátorkodom
becses látogatásukat kérni. Tisztelettel

Felvételek
villanyfény
mellett este
7 óráig esz-
közöltetnek

Özv. Dr. LAX JENŐNÉ Kántor Margit

Keresünk megvételre!

POLACSEK
Fülöp és Fia
Nyirbátor ::

diót, mákot, akácmezet, sárga-
viaszt, tarhonyát, makarónit,
gombát, borsót, lencsét, veres-
hagymát, fokhagymát, szilvó-
riumot, törkölyt, boroviczkát

Használjunk hadisegély-bélyeget!

Fogászati műterem

Veszprém, Rákóczi-ter 22. sz. Telefon 49. labor-
urában

Wellner Gyula

régi jóhírű fogászati műterme.
Rendelkezésre áll az összes fog-
gászatba vágó műveletekre.

Foghuzás, fogtömés,
műfogak, fogsorok.

A szájpadiás nélküli műfogak
speciális készítője.

Számtalan elismerő levél.

Tanítóknak kedvezmény.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Veszprém

állandó betétek után

4¹/₂ %

kamatot fizet, s az intézet fizeti
a tőkekamat-adót is.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványvíz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sörgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Rezsők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadlak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmóniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
leggyorsabbtól a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart:

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

ugymint: röpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetések, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzések és ea-
kötői tudósítások, számlák, címkek,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzre vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
vélpapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgala-
pok, tet zsebszerinti mennyi égen. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
íródaai, ugyasintén fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek.

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61